

РОЛЬ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ У ПІДГОТОВЦІ ІНТЕРНІВ-ХІРУРГІВ

Леонов В.В., Кащенко Л.Г.,

Ситнік О.Л., Пак В.Я.

Медичний інститут Сум ДУ

Кафедра хірургії з дитячою хірургією з курсом онкології

У навчальному процесі післядипломної підготовки лікарів-інтернів зі спеціальності «Хірургія», головне місце займають практичні заняття, основною задачею яких є не стільки закріплення теоретичних знань, отриманих із підручників, монографій і фахових журналів, стільки набуття професійних умінь і навиків діагностики та лікування хворих, умінь орієнтуватися в складних ситуаціях і вирішувати різні задачі, пов'язані з лікарською практикою.

Основними вимогами до практичних занять на очному циклі інтернатури з хірургії вважаємо:

- максимальну приближеність до умов практичної роботи лікаря-хірурга;
- перенесення акценту з діяльності викладача на діяльність інтерна, забезпечення при цьому максимуму самостійності в його роботі;
- засвоєння лікарями-інтернами не тільки окремих наукових положень і фактів, а й використання їх у повсякденній професійній діяльності.

При проведенні практичних занять з лікарями-інтернами прагнемо досягти мінімум III рівня засвоєння навчального матеріалу. Необхідно, перш за все, чітко довести конкретну мету заняття, актуальність теми, що вивчається. Все це безсумнівно спонукає досягненню конкретної мети та чітко визначає план роботи. Він, на наш погляд, повинен включати навчально-цільові питання, як то: оволодіти методикою діагностичної або лікувальної процедури; засвоїти навички володіння відповідними інструментами, діагностичними приладами, апаратурою, тощо. Вважаємо за потрібне не домагатись запам'ятовування якомога більшої кількості фактів, оскільки це повинно бути метою самостійної роботи інтерна, а важливо, щоб майбутній хірург засвоїв основні закономірності явищ і процесів, які вивчаються.

Є доцільним і активно впроваджується в навчальний процес поступовість у засвоєнні матеріалу. Перед початком вивчення кожного розділу навчальної програми проводимо оцінку вихідного рівня знань за допомогою тестових завдань. За результатами тестування вносимо корективи (пояснюємо складні питання, незрозумілі положення, знаходимо оптимальний вихід зі складної ситуації, тощо), щоб досягнути необхідного базисного рівня засвоєння програмного матеріалу.

Успішне проведення практичного заняття в значній мірі залежить від методичного забезпечення (довідникові матеріали) впровадження інтерактивних технологій навчання, технічного забезпечення. Для того, щоб ціль заняття була досягнута, необхідно «пропустити» відібраний зміст кожної теми через вирішення ситуаційних задач. Їх слід розглядати як універсальний засіб, який можна використовувати і в режимі навчання, і в режимі контролю. Використання клінічних ситуаційних задач у навчальному процесі перш за все потрібно для формування умінь і навиків використання теоретичних знань у професійній діяльності майбутнього лікаря-хірурга.

Разом з тим розуміємо, що клінічні задачі у порівнянні з реальною клінічною ситуацією мають ряд недоліків, а саме: у задачах надається готова інформація, в той час, як у реальному житті лікар повинен сам цю інформацію отримати при обстеженні хворого. А це уміння не менш важливе, ніж все інше. Але є і переваги. Ситуаційні задачі були і залишаються незамінним засобом тренінгу.

Наступним етапом засвоєння теми, є відпрацювання практичних навичок обстеження хворого, робота у перев'язувальній, участь в операціях. Необхідною є участь у патанатомічних дослідженнях летальних випадків і патанатомічних конференціях.

Згідно нашого досвіду, така методика післядипломної освіти лікаря-інтерна дозволяє не тільки повноцінно і надовго засвоювати теоретичні знання і практичні навички, а й забезпечує швидке набуття досвіду і клінічного мислення, що є вкрай необхідним для лікаря-клініциста.

Таким чином, критерієм засвоєння має бути вміння використовувати знання і набуті навички для вирішення конкретних ситуаційних задач, оволодіння методиками діагностики та лікування за профілем спеціальності. Знання засвоюються тільки в результаті самостійної активної діяльності, оскільки передати їх не можливо, можливо лише передати інформацію.